

Nazwa kwalifikacji: **Udzielanie pomocy i organizowanie wsparcia osobie niepełnosprawnej**
 Oznaczenie kwalifikacji: **Z.08**
 Wersja arkusza: **SG**

Z.08-SG-20.01
 Czas trwania egzaminu: **60 minut**

EGZAMIN POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE
Rok 2020
CZEŚĆ PISEMNA

**PODSTAWA PROGRAMOWA
2012**

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 10 stron. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego.
2. Do arkusza dołączona jest KARTA ODPOWIEDZI, na której w oznaczonych miejscach:
 - wpisz oznaczenie kwalifikacji,
 - zamaluj kratkę z oznaczeniem wersji arkusza,
 - wpisz swój numer PESEL*,
 - wpisz swoją datę urodzenia,
 - przyklej naklejkę ze swoim numerem PESEL.
3. Arkusz egzaminacyjny zawiera test składający się z 40 zadań.
4. Za każde poprawnie rozwiązane zadanie możesz uzyskać 1 punkt.
5. Aby zdać część pisemną egzaminu musisz uzyskać co najmniej 20 punktów.
6. Czytaj uważnie wszystkie zadania.
7. Rozwiązania zaznaczaj na KARCIE ODPOWIEDZI długopisem lub piórem z czarnym tuszem/atramentem.
8. Do każdego zadania podane są cztery możliwe odpowiedzi: A, B, C, D. Odpowiada im następujący układ krerek w KARCIE ODPOWIEDZI:

A	B	C	D
---	---	---	---

9. Tylko jedna odpowiedź jest poprawna.
10. Wybierz właściwą odpowiedź i zamaluj kratkę z odpowiadającą jej literą – np., gdy wybrałeś odpowiedź „A”:

■	B	C	D
---	---	---	---

11. Staraj się wyraźnie zaznaczać odpowiedzi. Jeżeli się pomylisz i błędnie zaznaczysz odpowiedź, otocz ją kółkiem i zaznacz odpowiedź, którą uważasz za poprawną, np.

○■	B	C	■
----	---	---	---

12. Po rozwiązaniu testu sprawdź, czy zaznaczyłeś wszystkie odpowiedzi na KARCIE ODPOWIEDZI i wprowadziłeś wszystkie dane, o których mowa w punkcie 2 tej instrukcji.

Pamiętaj, że oddajesz przewodniczącemu zespołu nadzorującego tylko KARTĘ ODPOWIEDZI.

Powodzenia!

* w przypadku braku numeru PESEL – seria i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość

Zadanie 1.

Podopieczny poinformował asystenta (pomimo trudności z artykulacją mowy) o wystąpieniu nagłego silnego bólu i zawrotów głowy, o zaburzeniach widzenia oraz o osłabieniu kończyny górnej i dolnej po jednej stronie ciała. Zgłaszane przez podopiecznego dolegliwości mogą świadczyć o wystąpieniu

- A. hipokaliemii.
- B. hipoglikemii.
- C. udaru mózgu.
- D. dławicy piersiowej.

Zadanie 2.

Które dolegliwości występujące równocześnie u osoby podopiecznej mogą świadczyć o zawale mięśnia sercowego?

- A. Bradykardia, duszność, wykrzywienie ust, panika i drętwienie mięśni twarzy.
- B. Silny ból w klatce piersiowej, duszność, osłabienie, lęk, bledność twarzy i lepki pot na czole.
- C. Bradykardia, narastający ból w klatce piersiowej, pobudzenie, zawroty głowy, suche i gorące dłonie.
- D. Kołatanie serca, nudności, zawroty głowy, opadanie kącika ust, lęk i trudności w utrzymaniu równowagi.

Zadanie 3.

Odgięcie łokciowe (ulnaryzacja) palców rąk, zmiany typu *łabędziej szyjki* i *palca butonierkowatego* to zespół objawów charakterystycznych dla

- A. dny moczanowej.
- B. gorączki reumatycznej.
- C. choroby zwyrodnieniowej stawów.
- D. reumatoidalnego zapalenia stawów.

Zadanie 4.

Zgodnie z ustawą o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu,

- A. mającą ograniczenia w pełnieniu ról społecznych dające się kompensować przy pomocy wyposażenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub środki techniczne.
- B. niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymagającą, w celu pełnienia ról społecznych, stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób.
- C. niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej lub wymagającej czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych.
- D. powodującą w sposób istotny obniżenie zdolności do wykonywania pracy, w porównaniu do zdolności, jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną.

Zadanie 5.

Rozpoznanie sprawności w zakresie podstawowych czynności życia codziennego z zastosowaniem skali Katza, obejmuje ocenę możliwości i ograniczeń osoby z niepełnosprawnością w samodzielnych

- A. przyjmowaniu leków.
- B. spożywaniu posiłków.
- C. przygotowywaniu posiłków.
- D. gospodarowaniu pieniędzmi.

Zadanie 6.

Stosowanie zasady poufności podczas tworzenia indywidualnego planu współdziałania z osobą z niepełnosprawnością polega na

- A. respektowaniu prywatności podopiecznego.
- B. docenianiu i uznawaniu unikalnych cech podopiecznego.
- C. uwzględnianiu możliwości i kompetencji podopiecznego.
- D. wnikliwym rozpatrywaniu sytuacji bytowej podopiecznego.

Zadanie 7.

Informację na temat potrzeby uczestnictwa w warsztacie terapii zajęciowej niewidomego podopiecznego można uzyskać

- A. z opinii lekarza okulisty.
- B. z orzeczenia o stopniu niepełnosprawności.
- C. z opinii lekarza podstawowej opieki zdrowotnej.
- D. z orzeczenia lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Zadanie 8.

Asystent przygotowujący plan współdziałania z podopiecznym z przewlekłymi zaburzeniami psychicznymi, oprócz analizy dostępnej dokumentacji podopiecznego, w pierwszej kolejności powinien przeprowadzić

- A. wywiad z rodziną i ankietę.
- B. wywiad z sąsiadami i obserwację.
- C. rozmowę z podopiecznym i ankietę.
- D. rozmowę z podopiecznym i obserwację.

Zadanie 9.

Który zespół objawów występujący u osoby podopiecznej może wskazywać na nadczynność tarczycy?

- A. Sucha skóra, przyrost masy ciała, senność, obniżenie nastroju, uczucie zimna.
- B. Wypadanie włosów, sucha skóra, uczucie zimna, utrata masy ciała, zaburzenia snu.
- C. Rozdrażnienie, kołatanie serca, utrata masy ciała, nadmierna potliwość, drżenie rąk.
- D. Uczucie gorąca, nadmierna potliwość, kołatanie serca, senność, przyrost masy ciała.

Zadanie 10.

Podopieczna skarża się na ból w obrębie mięśni prawego podudzia podczas chodzenia, obrzęk i ocieplenie całej kończyny. Okresowo występuje stan podgorączkowy lub gorączka. Objawy te mogą świadczyć

- A. o żylnej chorobie zakrzepowo-zatorowej.
- B. o chorobie zwyrodnieniowej stawów.
- C. o miażdżycy naczyń tętniczych.
- D. o dnie moczanowej.

Zadanie 11.

Nadmierne pragnienie, suchość w jamie ustnej, wielomocz, osłabienie, uczucie zmęczenia i senność to objawy mogące świadczyć

- A. o hipotyreozie.
- B. o hipoglikemii.
- C. o hiperglikemii.
- D. o hipertyreozie.

Zadanie 12.

W trakcie wykonywania codziennej toalety podopieczny stracił przytomność. Doszło do zatrzymania oddechu. Asystent udzielając pierwszej pomocy, powinien wezwać pogotowie ratunkowe oraz

- A. ułożyć podopiecznego w bezpiecznej pozycji.
- B. sprawdzić parametry życiowe u podopiecznego.
- C. ułożyć podopiecznego w pozycji czterokończynowej.
- D. prowadzić resuscytację krążeniowo-oddechową u podopiecznego.

Zadanie 13.

W trakcie przygotowywania do spaceru u podopiecznego z padaczką wystąpił napad drgawek toniczno-klonicznych. Asystent udzielając podopiecznemu pierwszej pomocy, powinien

- A. uspokoić podopiecznego, okryć go kocem i zapewnić dostęp świeżego powietrza.
- B. przenieść podopiecznego w bezpieczne miejsce i ułożyć go w pozycji przeciwwstrząsowej.
- C. unieruchomić ręce i nogi, aż do ustąpienia drgawek, i pozostać z podopiecznym do ustąpienia napadu.
- D. zabezpieczyć głowę przed urazami, rozluźnić ubranie wokół szyi i pozostać z podopiecznym aż do ustąpienia napadu.

Zadanie 14.

Asystent ścieli łóżko podopiecznemu z dusznością spoczynkową, leżącemu w łóżku. Podczas wykonywania tej czynności asystent **nie powinien**

- A. wyjmować poduszek na czas przesłania dolnych warstw białej bielizny pościelowej.
- B. układać podopiecznego na prawym boku i naciągać prześcieradło.
- C. układać podopiecznego na lewym boku i naciągać prześcieradło.
- D. usuwać okruchów z dolnych warstw białej bielizny pościelowej.

Zadanie 15.

Zakładanie koszuli nocnej osobie z niepełnosprawnością, która ma niedowład połowiczny, należy rozpocząć od

- A. obu rąk jednocześnie.
- B. przełożenia koszuli przez głowę.
- C. założenia rękawa na kończynę sprawną.
- D. założenia rękawa na kończynę z niedowładem.

Zadanie 16.

Oklepywanie klatki piersiowej podopiecznemu długotrwale leżącemu w łóżku należy wykonywać dłonią złożoną w *łódkę*, rozpoczynając od

- A. boku prawego do lewego.
- B. boku lewego do prawego.
- C. podstawy klatki piersiowej wzdłuż przebiegu żeber do szczytu płuc.
- D. szczytu płuc wzdłuż przebiegu żeber do podstawy klatki piersiowej.

Zadanie 17.

Toaletę ciała niesamodzielnego podopiecznego leżącego w łóżku należy rozpocząć od mycia

- A. zębów.
- B. twarzy.
- C. kończyn górnych.
- D. klatki piersiowej.

Zadanie 18.

Asystent wspierający podopiecznego podczas samodzielnego przyjmowania pokarmu przez przezskórną endoskopową gastrostomię (PEG) powinien zadbać, aby znajdował się on w pozycji

- A. płaskiej.
- B. półsiedzącej.
- C. na lewym boku.
- D. na prawym boku.

Zadanie 19.

Które środki chłonnae mocz, używane razem z dopasowaną bielizną, powinien zaproponować asystent aktywnej i samodzielnej podopiecznej ze średnim stopniem nietrzymania moczu w celu zaspokojenia potrzeby czystości i higieny?

- A. Podpaski.
- B. Pieluchomajtki.
- C. Majtki chłonne.
- D. Wkłady anatomiczne.

Zadanie 20.

Do zaopatrzenia zagojonej przetoki jelitowej wyłonionej na jelicie grubym podopiecznemu uskarżającemu się na wzdęcia, najodpowiedniejsze będzie stosowanie worków

- A. otwartych z kranem.
- B. otwartych z zapinką.
- C. zamkniętych z filtrem.
- D. zamkniętych bez filtra.

Zadanie 21.

Asystent powinien zrealizować receptę na antybiotyki w terminie maksymalnie do

- A. 7 dni od daty jej wystawienia.
- B. 14 dni od daty jej wystawienia.
- C. 21 dni od daty jej wystawienia.
- D. 30 dni od daty jej wystawienia.

Zadanie 22.

Regularne wydalanie stolca przez podopiecznego długotrwale unieruchomionego w łóżku ułatwi

- A. wyeliminowanie z diety zielonych warzyw.
- B. wyeliminowanie z diety surowych owoców.
- C. zwiększenie spożycia napojów gazowanych.
- D. zwiększenie spożycia produktów pełnoziarnistych.

Zadanie 23.

Pomoc podopiecznemu unieruchomionemu w łóżku z powodu długotrwałej choroby, u którego zauważono nieblednące zaczerwienienie skóry w okolicy kości krzyżowej, powinna polegać między innymi na myciu i delikatnym osuszaniu oraz

- A. natłuszczeniu skóry w okolicy zaczerwienienia i zastosowaniu materaca zmiennociśnieniowego.
- B. nacieraniu skóry w okolicy zaczerwienienia spirytusem salicylowym i zastosowaniu udogodnień.
- C. smarowaniu skóry w okolicy zaczerwienienia gencjaną i zastosowaniu materaca zmiennociśnieniowego.
- D. zabezpieczeniu skóry w okolicy zaczerwienienia jałowym opatrunkiem z gazy i zastosowaniu udogodnień.

Zadanie 24.

Która pozycja podopiecznego w łóżku w największym stopniu przyczynia się do rozwoju odleżyn?

- A. Płaska.
- B. Półwysoka.
- C. Na boku lewym.
- D. Na boku prawym.

Zadanie 25.

Asystent wspierający podopieczną, która ma problem z zapamiętaniem pór przyjmowania poszczególnych zleconych leków doustnych, powinien

- A. codziennie rozkładać podopiecznej leki na talerzyku.
- B. zaproponować podopiecznej całodzienną kasetkę do leków z alarmem.
- C. ustawiać podopiecznej opakowania z lekami w odpowiedniej kolejności.
- D. poprosić sąsiadkę o dopilnowanie przyjmowania leków przez podopieczną.

Zadanie 26.

Asystent powinien dopilnować, aby podopieczny podczas wykonywania ćwiczeń oddechowych zleconych przez lekarza przestrzegał schematu:

- A. płytki wdech nosem i szybki wydech ustami.
- B. szybki wdech nosem i płytki wydech ustami.
- C. głęboki wdech nosem i szybki wydech ustami z gwizdem.
- D. głęboki wdech nosem i powolny wydech przez zwężone usta.

Zadanie 27.

Kobieta mając 17 lat doznała urazu kręgosłupa w wypadku komunikacyjnym. Obecnie ukończyła 18 lat. Komisja lekarska stwierdziła, że jest całkowicie niezdolna do pracy. W celu otrzymania renty socjalnej powinna złożyć wniosek do

- A. ośrodka pomocy społecznej.
- B. Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.
- C. powiatowego centrum pomocy rodzinie.
- D. Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Zadanie 28.

Trzydziestoletni podopieczny chory na schizofrenię nie potrafi racjonalnie gospodarować pieniędzmi, przygotowywać sobie ciepłych posiłków oraz dokonywać drobnych napraw w mieszkaniu. W celu zwiększenia samodzielności podopiecznego należy zaproponować mu udział w treningach:

- A. budżetowym, kulinarnym i umiejętności technicznych.
- B. budżetowym, kulinarnym i umiejętności zawodowych.
- C. kulinarnym, higienicznym i umiejętności technicznych.
- D. samoobsługowym, budżetowym i umiejętności praktycznych.

Zadanie 29.

Jeżeli asystent przekazuje podopiecznemu adresy instytucji świadczących pomoc w jego miejscu zamieszkania, to udziela podopiecznemu wsparcia

- A. materialnego.
- B. emocjonalnego.
- C. informacyjnego.
- D. instrumentalnego.

Zadanie 30.

Z obserwacji przeprowadzonej przez asystenta wynika, że podopieczny z chorobą zwyrodnieniową stawów kręgosłupa wymaga wsparcia emocjonalnego. Udzielając takiego wsparcia, asystent powinien

- A. porozmawiać z podopiecznym o następstwach choroby.
- B. pozyskać dla podopiecznego fundusze na sprzęt ułatwiający codzienną aktywność.
- C. zadbać o zaopatrzenie podopiecznego w materiały pomocnicze i sprzęt ortopedyczny.
- D. okazywać podopiecznemu troskę i zrozumienie podczas wykonywania codziennych czynności.

Zadanie 31.

Zwiększenie samodzielności podopiecznej z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym w zakresie wykonywania czynności dnia codziennego ułatwi trening

- A. autogenny.
- B. przedsiębiorczości.
- C. umiejętności społecznych.
- D. umiejętności praktycznych.

Zadanie 32.

Asystent podejmujący działania wspierające podopiecznego z wylonionym sztucznym odbytem w zakresie przygotowania go do samoopieki powinien przede wszystkim

- A. ustalić pory wymiany worków stomijnych.
- B. ustalić sposób oczyszczania i dezynfekcji worków stomijnych.
- C. dobrać podopiecznemu rodzaj stosowanych worków stomijnych.
- D. asystować podopiecznemu podczas samodzielnej wymiany worka stomijnego.

Zadanie 33.

Które działanie terapeutyczne polega na wykorzystywaniu materiałów czytelniczych do wspierania procesu rehabilitacji osoby z niepełnosprawnością?

- A. Estetoterapia.
- B. Biblioterapia.
- C. Chromoterapia.
- D. Hortikuloterapia.

Zadanie 34.

Którą metodę organizacji czasu wolnego powinien zaproponować asystent podopiecznemu, który interesuje się malarstwem i lubi oglądać obrazy współczesnych malarzy w galerii sztuki?

- A. Ludoterapię.
- B. Silwoterapię.
- C. Estetoterapię.
- D. Hortikuloterapię.

Zadanie 35.

30-letni podopieczny z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym chciałby podjąć zatrudnienie i nawiązać nowe kontakty. Brakuje mu jednak wiary w siebie, nie potrafi samodzielnie poszukiwać pracy, ma problemy w relacjach interpersonalnych. W celu pomocy podopiecznemu asystent powinien zaproponować mu udział w działaniach z zakresu rehabilitacji:

- A. fizycznej, zawodowej, psychologicznej.
- B. społecznej, psychologicznej, zawodowej.
- C. medycznej, pedagogicznej, psychologicznej.
- D. pedagogicznej, psychologicznej, zawodowej.

Zadanie 36.

Uaktywnianie, mobilizowanie i ukierunkowywanie osoby z niepełnosprawnością intelektualną do podejmowania przez nią działań mających na celu rozwiązywanie problemów i polepszenia jej funkcjonowania dominuje w metodzie pracy

- A. z rodziną.
- B. z grupą społeczną.
- C. ze społecznością lokalną.
- D. z indywidualnym przypadkiem.

Zadanie 37.

Która instytucja może wydać decyzję o przysługującej miesięcznej liczbie godzin specjalistycznych usług opiekuńczych osobie z niepełnosprawnością psychiczną?

- A. Ośrodek pomocy społecznej.
- B. Poradnia zdrowia psychicznego.
- C. Powiatowe centrum pomocy rodzinie.
- D. Poradnia podstawowej opieki zdrowotnej.

Zadanie 38.

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych zajmuje się

- A. orzekaniem o stopniu niepełnosprawności.
- B. pomocą w uzyskaniu zasiłku pielęgnacyjnego.
- C. refundacją specjalistycznych leków oraz wyrobów medycznych.
- D. wspieraniem zatrudnienia osób niepełnosprawnych oraz wspomaganie ich rehabilitacji.

Zadanie 39.

Dofinansowanie do likwidacji barier technicznych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych może być udzielone wnioskodawcy z orzeczonym stopniem niepełnosprawności nie częściej niż raz na

- A. dwa lata.
- B. trzy lata.
- C. cztery lata.
- D. pięć lat.

Zadanie 40.

Do zakładu opiekuńczo-leczniczego może zostać przyjęta osoba, która w ocenie skalą Barthel otrzymała maksymalnie

- A. 40 punktów.
- B. 50 punktów.
- C. 60 punktów.
- D. 70 punktów.